

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/19/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6611215219
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2012:6611215219.4

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec samosudkyňou Mgr. Katarínou Katkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa U. Q., narodené XX.XX.XXXX, bytom t. č. O. X. „. T. Ž., D., Q. XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odborom sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov T. C., narodenej XX.XX.XXXX, t. č. bytom P. XX, štátnej občianky SR a G. Q., narodeného XX.XX.XXXX, t. č. bytom T. F. O., M. X/c, W., štátneho občana SR, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť maloletého U. Q., narodeného XX.XX.XXXX v T. T. P., D.B., Q. XX.

Otec G. Q., narodený XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého U. Q., narodeného XX.XX.XXXX výživným mesačne v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku; výživné je splatné vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred T. T. P., D., Q. XX.

P. T. C., narodená XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého U. Q., narodeného XX.XX.XXXX výživným mesačne v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku; výživné je splatné vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred T. T. P., D., Q. XX.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 12PPOm/1/2011-7 zo dňa 05.10.2011 Okresný súd Lučenec nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloleté dieťa U. Q., narodeného XX.XX.XXXX dočasne zveril do starostlivosti O. X. „. T. Ž., D., Q. XX. Uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 10P/19/2011-4 zo dňa 27.10.2011 Okresný súd Lučenec začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým U. Q., narodeným XX.XX.XXXX ex offa podľa ustanovenia § 81 ods. 2 O. s. p.

Matka maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedla, že súhlasí s tým, aby bolo maloleté dieťa umiestnené v T. T. P. X. X. D., Q.M. XX z toho titulu, že nemôže zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloleté dieťa. Ona je toho času nezamestnaná, nemá žiaden príjem. Od narodenia maloletého dieťaťa bývala s maloletým dieťaťom v krízových centrách. Matka maloletého dieťaťa uviedla, že nemôže prispievať na výživu maloletého dieťaťa vyššou sumou než 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Otec maloletého dieťaťa sa na termín pojednávania nedostavil, hoc bol riadne predvolaný na pojednávanie, pričom nepožiadal súd z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, súd potom prejednal vec v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa podľa ust. § 101 ods.2 O. s. p.

Poverená zamestnankyňa kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa súhlasila s tým, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť maloletého U. Q. Q. Detskom P.Y., D., Q. XX.

Súd vykonal dokazovanie spisom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12PPOm/1/2011, sp. zn. 11P/51/2011, potvrdením o pracovnom príjme z 22.11.2011 spoločnosti Y. C. X..H..E., W., O.Ž. X, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen z 29.11.2011, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen z 12.12.2011, správou Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen z 19.12.2011, rodným listom maloletého T. U. Q..

Súd z vykonaného dokazovania mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/51/2011-26 zo dňa 07.03.2011 súd zveril maloletého U. Q., narodeného XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky T. C., narodenej XX.XX.XXXX. Súd uložil otcovi G. Q., narodenému XX.XX.XXXX povinnosť prispievať na výživu maloletého U. Q., narodeného XX.XX.XXXX výživným mesačne v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona od 01.03.2011. Takto určené výživné bol otec povinný zasielať k rukám matky vždy mesačne vopred do 15.dňa toho ktorého mesiaca.

Uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 12PPOm/1/2011-7 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloleté dieťa U. Q., narodeného XX.XX.XXXX dočasne zveril do starostlivosti O. X. „. T. Ž., D., Q. XX s poukazom na to, že sama matka požiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, aby maloletý syn U. Q. bol umiestnený do krízového strediska, kým si ona nenájde bývanie. Matka maloletého dieťaťa toho času nemá zabezpečené bývanie, prespáva príležitostne u svojich kamarátok, nevie zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloleté dieťa, nemá žiaden príjem z pracovnej činnosti, nepoberá dávku, ani príspevky v hmotnej núdzi. Ku dňu 12.12.2011 nebola zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen. Otec toho času býva v zariadení T. F. O. Q. Bratislave, M. J. X/c. Od 02.07.2011 je zamestnaný v spoločnosti AB C. X..H..E., X. X. W., O. X, G. XXXXXXXX, jeho čistý mesačný príjem je vo výške 216,91 eura.

Podľa ustanovenia § 54 ods.1, 2, 3, 4 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa ustanovenia § 62 ods.1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na

svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne

súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových

pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ustanovenia § 75 ods.1, prvá veta zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa ustanovenia § 76 ods.1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ustanovenia § 81 ods.1,2 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení zákona, ktorý aplikoval na zistený skutkový stav.

Ustanovenie § 54 ods. 2, 4 Zákona o rodine zakotvuje ako hmotnoprávne podmienky pre vznik ústavnej starostlivosti splnenie nasledujúcich predpokladov: a) výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená, b) výchova maloletého dieťaťa je vážne narušená, c) iné výchovné opatrenia nevedli k náprave, d) rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov, e) ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd nariadiť ústavnú starostlivosť i v prípade, že iné výchovné opatrenia nepredchádzali jej nariadeniu. Nariadenie ústavnej starostlivosti je adekvátne v tom prípade, ak maloletému dieťaťu nie je možné zabezpečiť vhodné rodinné prostredie pre jeho výchovu. Ide o prípady objektívneho charakteru, kedy rodina dieťaťa zanikla napríklad v dôsledku úmrtia rodičov alebo rodičia pre svoj zdravotný stav nemôžu zabezpečovať výchovu maloletého dieťaťa, nikto z okruhu širšej rodiny nie je, ktorý by zabezpečoval starostlivosť o maloleté dieťa. V týchto prípadoch dochádza k vážnemu ohrozeniu výchovy. Výchova dieťaťa je vážne narušená i správaním sa zo strany rodičov, ktorí závažným spôsobom porušujú svoje povinnosti, zanedbávajú jeho výchovu, avšak môže ísť i o prípady, kedy rodičia síce sú schopní zaisťovať riadnu výchovu maloletého dieťaťa, ale ide o dieťa obtiažne vychovávateľné, ktoré rodičia nie sú schopní výchovne zvládnuť. Kumulatívne musí byť splnená podmienka, že iné výchovné opatrenia nevedli k náprave. Výnimočne, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť i bez toho, že by predchádzali iné výchovné opatrenia. Ide tu o prejav zásady, že odobratie dieťaťa z rodiny a jeho umiestnenie v ústavnej starostlivosti je až krajným riešením, ak situáciu nebolo možné riešiť iným spôsobom. O nariadení ústavnej výchovy rozhoduje súd a to i bez návrhu. Ak súd rozhodne o nariadení ústavnej starostlivosti maloletého dieťaťa, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu. Výživné sú povinní rodičia poskytovať zariadeniu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené podľa ust. § 81 odsek 1, 2 Zákona o rodine.

V zmysle ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších právnych predpisov a to aj vtedy, ak

schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča by inak neumožňovali určenie výživného ani v tejto minimálnej výške.

Súd z vykonaného dokazovania mal jednoznačne preukázané, že nie je zabezpečená sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, nakoľko matka ani otec maloletého dieťaťa nemajú vytvorené vhodné podmienky pre bývanie s poukazom na to, že obidvaja rodičia sú vedení v Registri obyvateľov SR, Banská Bystrica ako bezdomovci, pričom súd zistil, že toho času je život, zdravie, priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého dieťaťa U. Q. ohrozený, pretože rodičia maloletého dieťaťa nemôžu zabezpečiť zo subjektívnych dôvodov osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd potom podľa ust. § 54 odsek 4, 5 Zákona o rodine nariadil ústavnú starostlivosť maloletého U. Q., narodeného 02.02.2009 v T. T. P., D., Q. XX .

So zreteľom na to, že matka maloletého dieťaťa nemá žiaden príjem z pracovnej činnosti, nepoberá dávky a príspevky v hmotnej núdzi, ani dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou, čistý mesačný príjem otca, ktorý je zamestnaný v spoločnosti Y. C. X..H..E., X. X. W., O. X, je vo výške 216,91 eur, súd potom podľa ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine s odkazom na ust. § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine prihliadnuc na to, že schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinných rodičov neumožňujú prispievať na výživu maloletého dieťaťa vyššou sumou než v minimálnom rozsahu zodpovedajúcom 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších právnych predpisov, uložil matke a otcovi maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého U. Q. výživným mesačne v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona počínajúc dňom právoplatnosti rozsudku T.P. T. P., D., Q. XX.

Enunciát rozsudku neobsahuje výrok o trovách konania s poukazom na judikát R V/1968 ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., z ktorého vyplýva, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu z titulu, že súd v danom prípade začal ex offio konanie s odkazom na ustanovenie § 81 odsek 1 O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ul. Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v troch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci .

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na

súdny výkon rozhodnutia.